

Veteraan Gerald Gijsbertsen schrijft jeugdboek over de razzia van Putten: 'Verhaal van vrede steeds opnieuw blijven vertellen'

9 april 2024 (*De Puttenaer.nl*)

De in Ermelo geboren Gerald Gijsbertsen had weinig moeite om Putten levendig te schetsen in zijn debuut, het jeugdboek 'Terug naar toen - De razzia van Putten'. Hij gebruikte jeugdherinneringen voor zijn spannende verhaal, waarmee hij ervoor wil zorgen dat het verhaal van de oorlog opnieuw wordt verteld aan volgende generaties.

Het boek 'Terug naar toen - De razzia van Putten' kwam er niet van de ene dag op de andere. Tijdens zijn uitzending, als chauffeur voor de geneeskundige dienst, naar Srebrenica in 1994-1995 had Gerald Gijsbertsen tijdens nachtdiensten tijd om brieven te schrijven. Meteen volgden de eerste ideeën voor een verhaal. „Het ging aanvankelijk om een jongen die terechtkomt in de middeleeuwen”, vertelt Gerald. „Alleen kreeg ik het idee toen niet goed rond. Dat gebeurde pas veel later, in 2023. Mijn overtuiging was toen al dat we het verhaal van oorlog moeten blijven vertellen aan kinderen, zodat het niet wordt vergeten.”

PTSS

Dat de wording van zijn boek zo veel tijd in beslag nam, had ook te maken met ingrijpende gebeurtenissen in Gerald's eigen leven. De oorlog en de val van de enclave in Srebrenica leidden tot een posttraumatisch stressstoornis.

Ik ben twee jaar lang behandeld om verder te kunnen

Dat gebeurde in 2004, toen foto's van 'spookdorpen' herinneringen terugbrachten. Die kwamen met zo veel geweld omhoog dat hij moest worden opgenomen. „Daarna ben ik twee jaar lang behandeld om verder te kunnen.”

HOOFDROL

In die jaren schreef Gerald wel eens een deel van het verhaal opnieuw, maar toch wilde het nog niet vlotten. Intussen bleef zijn tijd in Srebrenica af en toe opnieuw een hoofdrol spelen. Gerald: „Voor een documentaire in 2015 werd ik gevraagd of ik even mee wilde naar Srebrenica. We hebben veel mensen ontmoet, waaronder vele moeders van slachtoffers. De eerste vrijdag waren we uitgenodigd op een soort bruiloft, bleken we aan een tafel te zitten met een veteraan die ook aanwezig was op een aanval op markt van Tuzla.”

Toen Gerald terugkeerde van het maken van de documentaire zei zijn vrouw dat hij een ander mens was. „Het had me inderdaad goed gedaan”, zegt hij daarover. Toch was het pas in 2023 dat het laatste zetje voor zijn boek werd gegeven.

DE OPLOSSING

„Ik zat te worstelen met twee verhalen, één over een jongen in het Ermelo van nu en één waarin hij zich in de Tweede Wereldoorlog bevindt. Mijn vrouw zei toen, waarom maak je er niet één verhaal van dat zich gelijktijdig afspeelt. En ineens ging het snel.” In korte tijd wist Gerald het manuscript volledig uit te schrijven. „Ik heb er sinds kort ook alle tijd voor omdat ik niet meer kan werken.”

Je moet toch de dagen vullen en het schrijven geeft me wat te doen. Bovendien heb ik natuurlijk sinds Srebrenica die drijfveer om het verhaal van oorlog verder te vertellen. Dat doe ik door de hoofdrolspeler in mijn boek, in het heden, te laten meemaken wat er gebeurde tijdens de razzia van Putten in 1944. Tijdens een fietstocht naar het Bosbad in Putten raakt hij in coma en komt tijdens dat coma in de oorlog terecht komt en raakt bij het verzet betrokken.”

VOOR 12-15 JARIGEN

Het boek moest aantrekkelijk worden voor jongeren in de leeftijd twaalf tot en met vijftien jaar. „Mijn zoon van veertien zei dat het niet te dik moest worden en lekker leesbaar was”, zegt Gerald. „Dus de opdracht was duidelijk!”

We moeten vertellen dat vrede en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn

In die opzet is hij geslaagd. Het boek oogt toegankelijk voor jongeren, het biedt een spannend verhaal waarin de gebeurtenissen in Putten in 1944 zijn verwerkt. Niet alleen komt de jongen Daan terecht in de laatste dagen voor de razzia, ook is de vraag of en hoe hij kan terugkeren naar het heden. In de staart van het avontuur komt Daan terecht op de trein die de Puttense mannen wegbrengt.

VERHAAL VAN VREDE

„Door sommige verhalen van mijn opa was ik altijd al geïnteresseerd in de Tweede Wereldoorlog en in wat zich in de buurt heeft afgespeeld”, zegt Gerald. Nadat hij het leger ingegaan was en werd uitgezonden naar het oorlogsgebied Srebrenica, drong tot hem door dat het verhaal van vrede steeds opnieuw moet worden verteld.

Hij besluit: „Ik wil dit verhaal onder de jeugd verspreiden. Zeker in deze tijd, met oorlog in bijvoorbeeld Oekraïne, moeten we vertellen dat vrede en veiligheid niet zo vanzelfsprekend zijn, en ook nooit zijn geweest.”

Gerald Gijsbertsen thuis met zijn splinternieuwe jeugdboek 'Terug naar toen - De razzia van Putten'.